

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 1

(Prot. Nr. 1, 2. §)

2014. gada 6.janvārī

Par tirgus dalībnieku apvienošanas

Lieta Nr. 2587/13/03.01./12

Par SIA „FIRMA MADARA 89” un SIA „BAF LTD” apvienošanas

Konkurences padome (turpmāk – KP) 2013.gada 6.decembrī saņēma ziņojumu par SIA „FIRMA MADARA 89” un SIA „BAF LTD” apvienošanas (turpmāk – Ziņojums), kas notiks, SIA „FIRMA MADARA 89” iegādājoties un iznomājot daļu SIA „BAF LTD” piederošos aktīvus.

Ziņojumā norādīts, ka izpildās Konkurences likuma (turpmāk-KL) 15.panta otrās daļas 1.punkta noteikums (apgrozījums ne mazāks par 25 miljoniem latu) un konkrētā apvienošanās pakļaujama KP kontrolei – KP ir iesniedzams pilns apvienošanās ziņojums.

Iepazīstoties ar sniegto informāciju, KP secināja, ka Ziņojums atbilst Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumos Nr.800 „*Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanas*” (turpmāk–Noteikumi) noteiktajām prasībām un tādējādi pilna Ziņojuma saņemšanas diena KP ir 2013.gada 6.decembris, kad tika uzsākta attiecīgās apvienošanās lietas izpēte (turpmāk – Lieta).

SIA „FIRMA MADARA 89” (turpmāk – Madara) ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģ.Nr.40003115846, juridiskā adrese: Baznīcas laukums 2, Smiltene, LV-4729.

SIA „BAF LTD” (turpmāk – BAF) ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģ.Nr.40103061446, juridiskā adrese: Slokas iela 48A-85, Rīga, LV-1007, Latvija.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto un KP rīcībā esošo un papildu iegūto informāciju, KP

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

[1] Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju Madara nodarbojas ar pārtikas un nepārtikas preču mazumtirdzniecību un vairumtirdzniecību, kā arī nekustamā īpašuma nomu.

Visas Madara kapitāla daļas pieder privātpersonai E.B.

[2] BAF saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju veic komercdarbību šādās darbības sfērās:

- 1) mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kuros, galvenokārt, pārdod pārtikas preces, dzērienus vai tabaku;
 - 2) maizes ražošana, svaigi ceptu mīklas izstrādājumu un kūku ražošana;
 - 3) sausiņu un cepumu ražošana; ilgi uzglabājamo konditorejas izstrādājumu un kūku ražošana;
 - 4) pārējā mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos.
- Visas BAF kapitāla daļas pieder privātpersonai V.R.

2. Apvienošanās veids

[3] 2013.gada 29.novembrī Madara un BAF noslēdza aktīvu Virslīgumu, saskaņā ar kura noteikumiem Madara pērk, bet BAF pārdod septiņus veikalus. Savukārt attiecībā uz trīs veikaliem BAF nodod Madara tiesības nomāt veikalus no trešajām personām.

[4] Ziņojumā norādīts, ka minētais darījums uzskatāms par apvienošanas KL 15.panta pirmās daļas izpratnē, jo uz tā pamata viens tirgus dalībnieks (Madara) iegūst izšķirošu kontroli pār iepriekš citam tirgus dalībniekam (BAF) piederošiem aktīviem (veikaliem) un darījuma rezultātā samazinās viena tirgus dalībnieka (BAF) tirgus daļas vai arī tas iziet no dažiem konkrētajiem tirgiem, savukārt cita tirgus dalībnieka (Madara) tirgus daļas pieaug vai arī tas ienāk dažos konkrētajos tirgos.

[5] Saskaņā ar KL 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto, tirgus dalībnieku apvienošanās ir „tāds stāvoklis, kad (...) viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst daļu vai visus cita tirgus dalībnieka (...) aktīvus vai tiesības tos izmantot. Aktīvu vai to izmantošanas tiesību iegūšanu uzskata par apvienošanas, ja aktīvu vai to izmantošanas tiesību iegūšana palielina minēto aktīvu un tiesību ieguvēja tirgus daļu jebkurā konkrētajā tirgū”.

Apvienošanās īstenošanas rezultātā Madara pērk šādus veikalus:

Tabula Nr.1. Madara īpašumā iegūtie aktīvi

Nr.	Nosaukums	Adrese
1.	Teikas	Stūrīši 2, Trapene, Trapenes pag., Apes nov.
2.	Dzirnavkalns	Dzirnavkalns 3, Ranka, Rankas pag., Gulbenes nov.
3.	BAF Jaunpiebalga2 veikals	Dārza iela 2-1-2, Jaunpiebalga, Jaunpiebalgas nov.
4.	Variņu veikals	Oktobra iela 3a, Variņi, Variņu pag. Smiltenes nov.
5.	Veikals	Palsas veikals, Palsmane, Palsmanes pag., Smiltenes nov.
6.	BAF veikals	Jaunā iela 6a, Mālpils, Mālpils nov.
7.	BAF veikals	Daugavas iela 97, Skrīveri, Skrīveru nov.

Savukārt attiecībā uz šādiem zemāk minētajiem veikaliem BAF nodod Madara tiesības nomāt veikalus no trešajām personām:

Tabula Nr.2. Madara nomātie aktīvi

Nr.	Nosaukums	Adrese
1.	BAF-Lejasciems veikals	Rīgas 19, Lejasciems, Lejasciema pag., Gulbenes nov.
2.	Putniņi	Putniņi, Lizums, Lizuma pag., Gulbenes nov.
3.	Veikals	Raiņa 33a, Madona.

[6] Tātad BAF aktīvu iegūšana un noma ir uzskatāma par apvienošanas KL 15.panta pirmās daļas 3.punkta izpratnē. Attiecīgi Madara un BAF ir uzskatāmas par apvienošanās dalībniecēm.

3. Konkrētie tirgi

[7] Saskaņā ar KL 1.panta 5.punktu konkrētās preces tirgus – noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības.

[8] Pēc Ziņojumā sniegtās informācijas Madara apvienošanās rezultātā īpašumā iegūtos aktīvus un iegūtās aktīvu izmantošanas tiesības plāno izmantot pārtikas un plaša patēriņa preču mazumtirdzniecībā. Tāpēc Lietas izpētes gaitā tiks detalizētāk analizēts ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības tirgus lielveikalu vidē, jo apvienošanās rezultātā iegūtās aktīvu izmantošanas tiesības izpaudīsies kā Madara mazumtirdzniecības veikalu atvēršana, kas palielinās Madara tirgus daļu šajā konkrētajā tirgū.

[9] KP secina, ka konkrētais mazumtirdzniecības tirgus ir nosakāms atbilstoši iestādes un Eiropas Komisijas praksei.¹ Tā, *MAXIMA/Mahrix*² tirgus dalībnieku apvienošanās lietā, KP secināja, ka SIA „MAXIMA Latvija” darbojas ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības tirgū lielveikalu vidē. Līdzīgu secinājumu KP ir izdarījusi arī attiecībā uz SIA „RIMI Latvia”³. Ievērojot noteikto, pamatojoties uz KL 1.panta 5.punktu, šīs lietas ietvaros konkrētais preces tirgus tiek noteikts kā ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības tirgus lielveikalu vidē, kur uz šo brīdi darbojas Madara⁴ un BAF.

[10] Lai noteiktu minētā konkrēta preču tirgus ģeogrāfiskās robežas, tiek ņemtas vērā gan piegādes puses, gan arī patēriņa puses raksturīgākās pazīmes. KP iepriekš izskatītajās apvienošanās lietās, kas saistītas ar ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecību, ir secinājusi, ka tirgus ģeogrāfiskās robežas ir lokālas, jo patērētāji, lai iepirktos, veic ierobežotu attālumu. Ikdienas patēriņa preču iegāde notiek vietās, kur norisinās patērētāju galvenās aktivitātes (mājas, darbavietas tuvums). Vienlaikus, ņemot vērā vairākās Eiropas Komisijas lietās noteikto pieeju, piemēram, lietā *Kesko/ICA/JV*, izdarāms secinājums, ka ģeogrāfiskais tirgus esošajā gadījumā saskaņā ar KL 1.panta 3.punktu nosakāms kā teritorija, kas patērētājiem sasniedzama, braucot ar automašīnu aptuveni līdz 30 minūtēm.

Saskaņā ar KL 1.panta 3.punktu konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir „*ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām*”.

¹ Skat. Eiropas Komisijas 15.11.2004.lēmums lietā Nr.COMP/M.3464 – *Kesko/ICA/JV*, 10.rindkopa; lietā Nr. COMP/M.1221 - *Rewe/Meinl*, 10.rindkopa.

² KP 29.06.2007. lēmums Nr.81 „*Par SIA „MAXIMA Latvija” un SIA „Mahrix” ziņojumu par apvienošanas*”, 6.punkts.

³ KP 11.06.2008. lēmums Nr.65 „*Par SIA „SIA „Plesko Real Estate” un SIA „IT Mīlgrāvis” apvienošanas*”.

⁴ 2003. gada janvāris – apvienojoties trīs partneriem, AS „LPB”, SIA „Madara 89” un AS „Diāna”, tiek nodibināts uzņēmums SIA „Iepirkuma grupa”, kurš ir izveidots veikalu tīkla top! vienotas iepirkumu sistēmas un kopēju mārketinga aktivitāšu nodrošināšanai. 13 gadu laikā pārtikas veikalu tīkls top! ir kļuvis par vienu no lielākajiem pārtikas veikalu tīkliem Latvijā. Skat. <http://www.toppartika.lv/attistiba>.

[11] Lietā faktiskā koncentrācija notiek divu pagastu teritorijās, t.i., Palsmanes un Variņu pagastu teritorijās, kas atrodas Smiltenes novadā. Šo pagastu iedzīvotājiem salīdzinoši netālu, aptuveni, 25 km attālumā atrodas Smiltenes pilsēta. Tādējādi šie pagasti atrodas vienā konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū ar Smiltenes pilsētas teritoriju, t.i. Smiltenes novadā.

[12] Lietas izpētes laikā, izvērtējot faktisko situāciju, tika secināts, ka braucot ar automašīnu aptuveni līdz 30 minūtēm, no Palsmanes vai Variņu pagasta ir sasniedzama Smiltenes pilsēta, tā ir sasniedzama arī, izmantojot sabiedrisko transportu. Līdz ar to tie iedzīvotāji, kuriem tas ir iespējams, var veikt iepirkumus Smiltenes pilsētā.

Ievērojot minēto, atbilstoši KL 1.panta 3.punktam konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir Smiltenes novads, kurā ietilpst arī Smiltenes pilsētas teritorija.

Atbilstoši KL 1.panta 4.punktam konkrētais tirgus ir ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības tirgus lielveikalu vidē Smiltenes novada teritorijā.

[13] Tāpat Lietā kā konkrēto tirgu ir iespējams definēt dažādu preču iepirkuma tirgu, taču, tā kā konkrētais apvienošanās darījums būtiski nepalielinās Madara ietekmi šajā tirgū, tad konkrētajā Lietā šis tirgus netiek definēts un izvērtēts.

4. Apvienošanās izvērtēšana

[14] Variņu pagasts atrodas Smiltenes novada dienvidaustrumu daļā, teritorijas platība 100,5 km², attālums līdz novada centram 23 km.⁵ Palsmanes pagasts ir viena no Smiltenes novada administratīvajām teritorijām tā austrumos. Pagasta centrs atrodas 25 km attālumā no Smiltenes un 150 km no Rīgas.

Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes reģistru (uz 01.07.2013⁶ datu bāze „Iedzīvotāju reģistra statistika”) Variņu pagastā kopā ir 913 iedzīvotāji, bet Palsmanē 952 iedzīvotāji.

[15] KP ir izvērtējusi Ziņojumā ietvertu informāciju un secinājusi, ka apvienošanās darījums ir vērtējams kā maznozīmīgs un nerada būtisku koncentrācijas pieaugumu Smiltenes novada teritorijā:

- 1) saskaņā ar Ziņojumā norādīto kopējais apvienošanās dalībnieku apgrozījums 2012. Finanšu gadā sastāda LVL 32 750 620,50 Ls, kas pārrēķinot pēc oficiālā kursa ir 46 599 934,7 EUR. Savukārt no mērķa aktīvu izmantošanas iegūtais apgrozījums 2012.gadā bija (*) Ls, kas pārrēķinot pēc oficiālā kursa bija (*) EUR;
- 2) BAF veikalu apgrozījums Palsmanes un Variņu pagastā ir salīdzinoši neliels, t.i., 2012. finanšu gadā Variņu pagastā bija (*) Ls, kas pārrēķinot pēc oficiālā kursa ir (*) EUR, bet Palsmanes pagastā (*) Ls, kas pārrēķinot pēc oficiālā kursa ir (*) EUR;
- 3) izvērtējot minēto informāciju ir secināms, ka apvienošanās dalībnieku apgrozījums ir salīdzinoši neliels, kā arī darījuma rezultātā rodas nebūtiska koncentrācija;
- 4) kā alternatīva iepirkšanās vieta Palsmanes un Variņu iedzīvotājiem ir Smiltenes pilsēta, kur ir vairāku nelielu komersantu veikali, t.sk. SIA „MAXIMA Latvija” veikals;
- 5) Madara Smiltenes novadā izjūt konkurences spiedienu no SIA „MAXIMA Latvija”;

⁵ http://www.smiltene.lv/varinu_pagasts

⁶ http://www.pmlp.gov.lv/lv/assets/documents/statistika/IRD_01_07_2013/ISPV_Pasvaldibas_iedzivotaju_skaits_pagasti.pdf

- 6) apvienošanās rezultātā netiks radītas barjeras jaunu konkurentu ienākšanai Lietā definētajā konkrētajā tirgū.

5. Secinājums

[16] Saskaņā ar KL 16.panta trešo daļu KP aizliedz apvienošanos, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū. Ja paziņotā apvienošanās neizraisa minētās sekas jebkurā konkrētajā tirgū, tad atbilstoši KL 16.panta ceturtajai daļai KP pieņem lēmumu, ar kuru atļauj apvienošanos.

Ņemot vērā iepriekš lēmumā konstatētos apstākļus, KP secina, ka apvienošanās rezultātā būtiski nesamazināsies konkurence, kā arī neizveidosies vai nenostiprināsies dominējošais stāvoklis Lietā definētajā konkrētajā tirgū.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu, otrās daļas 1.punktu, 16.panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

n o l ē m a:

atļaut apvienošanos, SIA „FIRMA MADARA 89” iegūstot īpašumā un tiesības izmantot noteiktus SIA „BAF LTD” aktīvus.

Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*)- Ierobežotas pieejamības informācija.

Priekšsēdētāja

S.Ābrama